

R. Ginevičius, N. K. Paliulis,
E. Chlivickas, J. Merkevičius

XXI AMŽIAUS IŠŠŪKIAI:

ORGANIZACIJŲ IR VISUOMENĖS POKYČIAI

TURINYS

IVADAS	7
1 skyrius. NAUJOS VISUOMENĖS FORMAVIMAS: PRIELAIDOS IR PERSPEKTYVOS	10
1.1. Nūdienos visuomenės vystymasis	10
1.2. ES iniciatyva ir informacinių visuomenės formavimo dėsninės	23
1.3. Žinių visuomenės kūrimas ir žinių ekonomika	29
2 skyrius. ŽINIŲ VISUOMENĖ IR ORGANIZACIJŲ POKYČIAI	43
2.1. Laisvo informacijos ir žinių judėjimo ypatumai	44
2.2. Žinių valdymas informacijos amžiuje	48
2.3. Organizacijų vadybos pokyčiai	51
2.3.1. Informacija ir organizacijų veikla	51
2.3.2. Verslo koncepcijų transformacijos informacijos amžiuje	54
2.3.3. Naujos organizacijų veiklos modeliai, modeliavimo galimybės	57
2.4. Informacinių technologijų įtaka organizacijoms.....	63
2.4.1. Informacijos valdymo organizacijoje problemišumas	63
2.4.2. Organizacijų informacinių sistemos	68
2.4.3. Organizacijų informacijos ištaklių valdymas	70
2.4.4. Kompiuterizavimo reikšmė organizacijoms	76
2.4.5. Organizacijų veiklos analizė	78
2.5. Nauji visuomenės poreikiai ir jų sprendimo prioritetai	87
2.5.1. Virtualiosios organizacijos	87
2.5.2. Tinklinės organizacijos formos	93
2.5.3. Personalio valdymo problemas virtualiosose organizacijose	98
3 skyrius. STRATEGINIAI ORGANIZACIJŲ RAIDOS IR PLĒTROS KOMPONENTAI	106
3.1. Organizacijų diversifikacija – adaptavimosi strategija	106
3.1.1. Organizacijų veiklos diversifikacijos prielaidos ir tikslai	106

3.1.2. Organizacijų veiklos diversifikacijos turinys	112
3.1.3. Organizacijų veiklos diversifikacijos kintančios verslo aplinkos sąlygomis įgyvendinimas	131
3.2. Konkurencinės IRT strategijos	155
3.3. Verslo koncentracija, kaip viena iš įmonių plėtros strategijų	168
3.4. Verslo koncentracijos vertinimas	183
3.4.1. Koncentracijos indeksas (<i>CR</i>)	184
3.4.2. Herfindahl ir Hirschman indeksas (<i>HHI</i>)	187
3.4.3. Entropijos matas (<i>E</i>)	188
3.4.4. Rosenbluto indeksas (<i>ROS</i>)	189
3.4.5. Gini koeficientas (<i>G</i>)	190
3.4.6. Horvato indeksas (<i>HOR</i>)	193
3.4.7. GIN koeficientas	194
3.5. Gamybinių sistemų strateginio potencialo nustatymo problematika	195
3.5.1. Gamybinės sistemos galimybių kiekybinis įvertinimas	197
3.5.2. Daugiakriterinio kompleksinio įvertinimo metodų taikymas įmonių strateginiams potencialui nustatyti	206
4 skyrius. ORGANIZACIJŲ TRANSFORMACIJOS	216
4.1. Situacijos veiksnių įtaka organizacinėms valdymo strukturoms	216
4.1.1. Organizacijų dydžio įtaka jų specializavimuisi	216
4.1.2. Organizacijos dydžio įtaka įmonės veiklos koordinavimui	219
4.1.3. Organizacijos dydžio įtaka kitoms struktūros dimensijoms	221
4.1.4. Gamybos technologijos ir organizacinės valdymo struktūros tarpusavio sąsaja	223
4.2. IRT ir organizacinės valdymo struktūros	233
4.3. Virtualiųjų organizacijų modeliai	261
4.4. Virtualiųjų organizacijų konkurencingumo didinimo kryptys	280
4.5. Naujų organizacijos strategijų įgyvendinimas	308

5 skyrius. ORGANIZACIJŲ VALDYMO INOVACIJOS	320
5.1. Adaptyvieji organizacijų valdymo mechanizmai	320
5.2. IRT įtaka organizacijų strategijų įgyvendinimo procesui.....	344
5.3. Žmogiškųjų išteklių valdymas nūdienos sąlygomis	358
5.4. Žmogiškųjų išteklių valdymo ypatumai virtualiosiose organizacijose	383
5.4.1. Šiuolaikinių teorijų taikymas kuriant virtualiosios organizacijos personalo valdymo modelį	383
5.4.2. Tinklo agentų ir AST taikymas virtualiosios organizacijos personalo valdymo problemoms spręsti	392
5.4.3. Personalo valdymo efektyvumas	397
5.4.4. Virtualiosios organizacijos personalo valdymo modelo schema	408
5.4.5. Personalo valdymo tikslų formavimas ir organiza- cijos galimybių taikyti virtualiosios organizacijos personalo valdymo modelį įvertinimas	411
5.4.6. Potencialių darbo rinkų identifikavimas	413
5.4.7. Virtualiosios organizacijos personalo politikos formavimas	418
5.4.8. Virtualiosios organizacijos personalo telkimas, atranka ir įdarbinimas	423
5.4.9. Virtualiosios organizacijos personalo vertinimas ir skatinimas	426
5.4.10. Virtualiosios organizacijos personalo kvalifikacijos kėlimas	432
5.4.11. Personalo valdymo efektyvumo vertinimas.....	434
5.5. Virtualiosios organizacijos personalo valdymo modelio adaptyvumas	437
6 skyrius. ELEKTRONINĖ VALDŽIA – MODERNIOS VISUOMENĖS PRIORITETAS	454
6.1. Esamos viešojo administravimo būklės analizė	455
6.1.1. Viešojo administravimo turinys	455
6.1.2. Viešojo sektoriaus raidos tendencijos Rytų ir Vidurio Europoje	459
6.1.3. Viešojo administravimo pokyčių tendencijos	465
6.2. Viešojo administravimo institucijų potencialo plėtra	469

6.3. Valdymo strategijų rengimo ir įgyvendinimo metodologija	475
6.3.1. Viešojo sektoriaus žmogiškųjų išteklių valdymo strategija	475
6.3.2. Žmogiškųjų išteklių valdymo sistema	481
6.3.3. Žmogiškųjų išteklių sistemos efektyvumo didinimo ribos ir barjerai	482
6.3.4. Žmogiškųjų išteklių sistemos strategijos rengimas ir įgyvendinimas	485
6.3.5. Viešojo sektoriaus specialistų kvalifikacijos tobulinimo nacionalinės strategijos	490
6.4. Elektroninė valdžia: plėtros problemos	500
6.4.1. Elektroninės valdžios plėtros kryptingumas	501
6.4.2. Pirmieji elektroninės valdžios kūrimo rezultatai	503
6.4.3. Elektroninės valdžios siekiai ir problemos	508
THE 21st CENTURY CHALLENGES: ORGANISATIONS AND SOCIETY CHANGES	521
Chapter 1. Formation of the new society: assumptions and perspectives	521
Chapter 2. The knowledge society and organisational changes	521
Chapter 3. Strategic components of development and expansion of organisations	523
Chapter 4. Transformation of organisations	523
Chapter 5. Innovations of organisation management	524
Chapter 6. Electronic government – the priority of a modern society	526
Literatūra	529